

IR QUARTERLY

ISSN: 2822-3837

INTERNATIONAL RELATIONS - ULUSLARARASI İLİŞKİLER

ARALIK / DECEMBER VOL 43

Gazze Savaşı Gaza War

ATM
الصراف الآلي

IR QUARTERLY

İmtiyaz Sahibi/Owner

İstanbul Arel Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü (İng.) & ArelUSAM
İstanbul Arel University, Department of International Relations (Eng.)
& ArelUSAM

Yönetici Editör/Executive Editor

Prof. Oktay Bingöl

Editör/Editor

Res. Asst. Doğuş Sönmez

Öğrenci Editör/Student Editor

Nedime Günaçtı, Samiye Yüksel

Asistan Öğrenci Editör/Assistant Student Editor

Refia Havva Bayır, Samet Asan, Talha Çağman, Hasan Teoman Bingöl

Yayın Kurulu/Editorial Board

Ferhat Karaca, Hasan Teoman Bingöl, Hasret Kul, Nedime Günaçtı, Refia Havva Bayır, Samet Asan, Samiye Yüksel, Senanur Ayyıldız, Sırrı Can Yücel, Talha Çağman

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. C. Uğur Özgöker, Prof. Dr. Oktay Bingöl, Assoc. Prof. Ali Bilgin Varlık, Assoc. Prof. Kenan Duman, Dr. Selma Şekercioğlu Bozacıoğlu

Kapak ve Sayfa Tasarımı/Cover and Page Design

Şura Öztürk

T.C İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ-İSTANBUL AREL UNIVERSITY
In Collaboration with İstanbul Arel University International Relations Club

arelusam@arel.edu.tr

Bu belgede yer alan hususların tüm sorumluluğu yazarlara ait olup İstanbul Arel Üniversitesi ni ve üyelerini bağlamaz. Bu belgenin her hakkı, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu esasları çerçevesinde İstanbul Arel Üniversitesi Uluslararası İlişkiler (İngilizce) bölümüne ve ARELUSAM (Uluslararası Stratejik Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi)'a aittir. *The information and views set out in this publication are those of the authors and do not necessarily reflect the official opinion of İstanbul Arel University.*

İçindekiler

Content

Dünden Bugüne Hamas-Hasret KUL Hamas from Past to Present.....	1
Travmatik İkilem -Ferhat KARACA Traumatic Dilemma.....	7
Karmaşık İlişkilerde Gezinmek -Samet ASAN Navigating Complex Relations.....	13
Uzaklardan Görünen Filistin -Nedime GÜNAÇTI Palestine Seen From Far Away.....	17
Gazze Savaşı Sonrası Orta Doğu -Oytun ORHAN The Middle East After the Gaza War.....	21
Tünel -Samiye YÜKSEL Tunnel.....	28
Nefs-i Müdafaa -Can ERGİN Self Defense.....	30
Bir İçten Bir Dıştan -Senanur AYYILDIZ- Hasret KUL One Step In One Step Out.....	32

Dünden Bugüne Hamas

Hamas from Past to Present

Hasret KUL

İstanbul Arel Üniversitesi Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü Lisans Öğrencisi,
hasretkull@gmail.com

7 Ekim’de, Aksa Tufanı operasyonu ile İsrail’e saldıran Hamas, dünya gündemine oturdu. İsmi, İslami Direniş Hareketi olan Hamas, 1987’de I. İntifada sırasında kurulan bir örgüttür. Resmi olarak 1987’de kurulan örgütün tarihi çok daha öncesine dayanmaktadır.

Hamas’ın kökeni Müslüman Kardeşler yani İhvan-ı Müslimin geleneğine dayanmaktadır. Bu açıdan, Hamas’ın kökleri İhvan Hareketi’nin 1928 yılında [Mısır’da](#) Hasan el-Benna adlı bir öğretmen tarafından kurulmasına kadar uzanmaktadır. Evrensel bir hareket olan İhvan, bu çağdaki İslami

Hamas, which attacked Israel with the Aqsa Flood operation on October 7, was on the world agenda. Hamas, which means the Islamic Resistance Movement, is an organization founded in 1987 during the First Intifada. Officially established in 1987, the history of the organization dates back much further.

The origins of Hamas are based on the tradition of the Muslim Brotherhood. In this respect, the roots of Hamas date back to the founding of the Brotherhood Movement [in Egypt](#) in 1928 by a teacher named Hasan al-Banna. The Brother-

hareketlerin en büyüğü olarak bilinmektedir. Bu hareketin yapısı; inanç, toplum, eğitim, hukuk, kültür, fikir, sanat, açık ve gizli hayat ile ilgili tüm yönleri İslami kavramlara göre yorumlamaktır. İslam'ı tüm dünyada tekrar canlandırmayı amaç edinen İhvan, dünyanın çeşitli yerlerine dağılan bu hareket vasıtasıyla insanlarla iletişime geçmiştir. Filistin ile iletişim ilk kez 1935 yılında Hasan el-Benna'nın kardeşi Abdurrahman el-Benna'yı Filistin'e [göndermesiyle](#) sağlanmıştır. Dolayısıyla Hamas İhvan-ı Müslimin Hareketi'nin, Filistin kolunu temsil etmektedir.

Hamas temelde prensiplerini İslam geleneğine göre yorumlamakta ve belirlemektedir. İhvan ile birlikte Hamas Kudüs'te onlarca şube açmıştır. Sosyal ve dini alanlarda çalışmalar yapmış ve bu çalışmalarla Filistin halkını eğitip yeni bir İslami nesil yetiştirmek istemişlerdir. Ayrıca 'gelecekteki [çatışmalar](#) için kuşaklar yetiştiriyoruz' demişlerdir.

Filistin ve İsrail ilişkilerine bakıldığında ise; İsrail 1967 yılında, Altı Gün Savaşları'yla Gazze ve Batı Şeria'yı ele geçirmiştir. Hamas ve İhvan bu dönemde savaşmak yerine camilerde İslami bilinci yükseltmeyi amaçlamışlardır. Ayrıca sosyal alanlara da odaklanmışlardır. Üniversitelerde, sağlık ocaklarında, okullarda, öğrenci kulüplerinde çalışmalar yapmışlardır. Aynı zamanda Hamas'tan ideolojik olarak farklı olan Fetih örgütü de Filistin halkı tarafından seviliyordu. Seküler milliyetçi olan Fetih örgütü, bu savaştan sonra İsrail'e karşı gerilla savaşı uygulamıştır. Böylece toplumdaki çoğunluk Fetih örgütünü benimsemiş ve Filistin'in kurtuluşu için tek çarenin savaşmak olduğunu düşünmüştür. Bir diğer açıdan Hamas hem ideoloji hem de amaç bakımından Fetih'ten çok farklıydı. Bu sebepten dolayı Filistin kendi içerisinde de çatışma içerisindeydi.

I. İntifada olarak bilinen sivil direniş hareketi dönemi, İsraili bir kamyon şoförünün Gazze'deki

hood, a universal movement, is known as the largest Islamic movement in this age. The structure of this movement is to interpret all aspects related to faith, society, education, law, culture, ideas, art, public and private life according to Islamic concepts. Aiming to revive Islam all over the world, the Brotherhood communicated with people through this movement that spread to various parts of the world. Communication with Palestine was first established in 1935 when Hasan al-Banna [sent](#) his brother Abdurrahman al-Banna to Palestine. Therefore, Hamas represents the Palestinian branch of the Muslim Brotherhood Movement.

Hamas basically interprets and determines its principles according to Islamic tradition. Along with the Brotherhood, Hamas opened dozens of branches in Jerusalem. They carried out studies in social and religious fields and through these studies they wanted to educate the Palestinian people and raise a new Islamic generation. They also said, 'we are training generations for future [conflicts](#).'

When we look at the relations between Palestine and Israel; In 1967, Israel captured Gaza and the West Bank in the Six-Day War. During this period, instead of fighting, Hamas and the Brotherhood aimed to raise Islamic awareness in mosques. They also focused on social areas. They worked in universities, health centers, schools and student clubs. At the same time, the Fatah organization, which was ideologically different from Hamas, was also loved by the Palestinian people. The secular nationalist Fatah organization implemented guerrilla warfare against Israel after this war. Thus, the majority in the society adopted the Fatah organization and thought that the only solution for the liberation of Palestine was to fight. From another perspective Hamas was very different from Fatah in both ideology and purpose. Thus, Palestine was also in conflict within itself.

bir kontrol noktasında aracını Filistinli işçilerin üzerlerine sürerek öldürmesiyle [1987'de](#) başlamıştır. Filistin Kurtuluş Örgütü(FKÖ) milliyetçi seküler ve sol eğilimli olan Fetih'in kontrolü altındaydı. Bu sebeple İhvan ve Hamas FKÖ'ye katılmak istemedi. İhvan ve Hamas bu döneme kadar yaptıkları sosyal yardımlarla ve çalışmalarla Filistin halkının sempatisini kazanmıştı fakat bu harekete katılmazlarsa halkın sempatisini ve güvenini kaybedeceklerinden korktular.

Fetih kontrolündeki FKÖ'ye katılmak istemeyen İhvan liderleri 9 Aralık 1987'de resmi olarak Hamas örgütünü kurmuşlardır. Hamas 14 Aralık 1987'de İsrail işgaline karşı düzenlenen gösterilere ve İntifada'ya katıldıklarını bir bildiriyle duyurmuşlardır.

Örgütün lideri olan Şeyh Ahmed Yasin, 1988'de yayımladıkları ilk bildirmede amaçlarının 'İslami bir Filistin devleti kurmak' olduğunu açıklamıştır. Bu süreçte Fetih örgütü İsrail devletinin varlığını kabul etmiş ve İsraille Oslo ve Madrid Barış süre-

The period of civil resistance movement known as the First Intifada began in [1987](#), when an Israeli truck driver drove into Palestinian workers at a checkpoint in Gaza, killing them. The Palestine Liberation Organization(PLO) was under the control of the nationalist, secular and left-leaning Fatah. For this reason, the Brotherhood and Hamas did not want to join the PLO. The Brotherhood and Hamas had gained the sympathy of the Palestinian people with the social aid and work they had done until this period. However, they feared that if they did not join this movement, they would lose the sympathy and trust of the people.

Brotherhood leaders, who did not want to join the Fatah controlled PLO, officially established the Hamas organization on December 9, 1987. Hamas announced in a statement that they participated in the demonstrations and the Intifada against the Israeli occupation on December 14, 1987.

cine girmiştir. Bu zaman içerisinde Hamas, toplumlara katılmamıştır. 1988 [Hamas Misaki'nin](#) 13. maddesinde 'Filistin meselesinin çözümüne yönelik girişimler, sözde barışçıl çözüm yolları ve uluslararası konferanslar İslami Direniş Hareketi'nin inançlarına ters düşmektedir. Çünkü Filistin'in herhangi bir parçasından taviz vermek dinin bir parçasından taviz vermek anlamına gelmektedir' açıklaması yer almaktadır. Bu açıklamadan da anlaşıldığı üzere Hamas İsraille hiçbir kalıcı barış anlaşmasını kabul etmeyeceğini açıkça bildirmiştir. Fetih örgütü zayıflarken Hamas'ın İsrail'e karşı şiddetli saldırıları onu daha da güçlendirmiştir. Fetih, Hamas'ın yıllardır halka yaptığı sosyal yardımlarla kurduğu bağın önüne geçememiştir.

Hamas 1991'de örgütün silahlı kanadı İzzeddin El Kassam Tugaylarını kurmuştur. Özellikle 1994 yılında Hamas'ın İsrail'e karşı ilk arabalı intihar bombalama eyleminin ardından ABD Fetih'e baskı yapmıştır. Bunun ardından Hamas ve Fetih arasındaki silahlı çatışmalar da başlamıştır.

2000 yılında II. İntifada dönemi yani El Aksa İsrail muhalefetindeki Likud Partisi liderlerinden Ariel Sharon'un Eski Kudüs'teki Harem Üş-Şerif'e yaptığı ziyaretle başlamıştır. Bu dönemde hem İsrail hem de Hamas sivilleri hedef alarak öldürmüştür. 2004'te Hamas'ın kurucusu Şeyh Ahmed Yasin İsrail tarafından öldürülmüştür.

İsrail Gazze Şeridi'nden 2005'te çekilmiştir. Oslo anlaşmasını boykot eden ve İsrail'in girişimi olduğunu düşünen Hamas yerel seçimlere katılmış ve 2006 yılındaki seçimlerde büyük bir başarıyla seçimi kazanmıştır. Daha sonrasında seçimleri kazanmasına rağmen hem dış aktörler hem de Fetih tarafından Hamas'ın Filistin'e hükmetmesi engellenmiştir. Özellikle [ABD'nin](#) uluslararası ekonomik boykotları Hamas'ı önemli derecede etkilemiştir. 2007 yılında Hamas ile Fetih arasındaki silahlı çatışmalar gittikçe yoğunlaşmıştır. Sonuç olarak Hamas 2007'de askeri darbeye Fetih'i Gazze'den çıkarmış ve burada hakimiyetini kur-

Sheikh Ahmed Yasin, the leader of the organization, stated in their first declaration in 1988 that their aim was to 'establish an Islamic Palestinian state'. In this process, the Fatah organization accepted the existence of the State of Israel and entered into the Oslo and Madrid Peace process with Israel. During this time, Hamas did not attend the meetings. Article 13 of the 1988 [Hamas Pact](#) states: 'Attempts to resolve the Palestine issue, so called peaceful solutions and international conferences are contrary to the beliefs of the Islamic Resistance Movement. Because compromising any part of Palestine means compromising a part of religion'. As can be seen from this statement, Hamas has clearly stated that it will not accept any permanent peace agreement with Israel. While the Fatah organization has weakened, Hamas's violent attacks against Israel have strengthened it even further. Fatah has not been able to overcome the bond that Hamas has established with the social aid it has provided to the people for years.

Hamas established the organization's armed wing, the Izz al-Din al-Qassam Brigades, in 1991. Especially after Hamas's first suicide car bombing against Israel in 1994, the USA put pressure on Fatah. After this, armed conflicts between Hamas and Fatah started.

In 2000, the II. Intifada period, or Al-Aqsa, started with the visit of Ariel Sharon, one of the leaders of the Israeli opposition Likud Party, to the Haram Ash-Sharif in Old Jerusalem. During this period, both Israel and Hamas targeted and killed civilians. In 2004, the founder of Hamas, Sheikh Ahmed Yasin, was killed by Israel.

Israel withdrew from the Gaza Strip in 2005. Hamas, which boycotted the Oslo agreement and thought it was Israel's initiative, participated in the local elections and won the elections with great success in the 2006 elections. However, although Hamas won the elections, Hamas was prevented from ruling Palestine by both external ac-

muştur. Batı Şeria bölgesini ise Fetih yönetmiştir. Bu süreçte İsrail ise Gazze'yi abluka altına almıştır. Hamas, İsrail'in ablukasını yer altı tünelleriyle aşmaya çalışmış ve bu [tünelleri](#) Gazze'ye erzak, ilaç, para ve silah sokmak için kullanmıştır.

2000'li yıllarda şiddetli saldırılar, operasyonlar karşılıklı olarak devam etmekteydi. Onlarca intihar saldırısı düzenlenmiş ve Gazze'den İsrail'e sürekli roketler fırlatılmıştır. Ayrıca Gazze'den Mısır'a uzanan bir tünel ağı ve İsrail'e uzanan saldırı tünelleri kurulmuştur. Hamas işgal altındaki Filistin topraklarını kurtarmak için İsrail'in yok edilmesi çağrısını sürekli tekrarlamaktadır. Ayrıca Hamas'ın İsrail'e saldırmaktan çok Gazze'yi yönetmeye odaklandığı görülmektedir. Bu süreçte ABD'nin ekonomik [ambargoları](#) ve Hamas'ı te-

tors and Fatah. International economic boycotts, especially by the [USA](#), have significantly affected Hamas. In 2007, armed conflicts between Hamas and Fatah intensified. As a result, Hamas expelled Fatah from Gaza with a military coup in 2007 and established its dominance there. Fatah ruled the West Bank region. In this process, Israel blockaded Gaza. Hamas tried to bypass Israel's blockade with underground [tunnels](#) and used these tunnels to smuggle food, medicine, money and weapons into Gaza.

In the 2000s, violent attacks and operations continued mutually. Dozens of suicide attacks were carried out and rockets were constantly launched from Gaza to Israel. Additionally, a tunnel network extending from Gaza to Egypt and attack

rör örgütü olarak tanımlaması Filistin'i ekonomik açıdan İran ve Katar'a bağımlı hale getirmiştir. Avrupa Birliği ve ABD'ye ilaveten, İngiltere, Kanada ve Avustralya da Hamas'ı terör örgütü olarak kabul etmektedir.

tunnels extending to Israel have been established. Hamas constantly repeats its call for the destruction of Israel in order to liberate the occupied Palestinian lands. Additionally, Hamas appears to be focusing on governing Gaza rather than attacking Israel. In this process, US economic [embargoes](#) and designation of Hamas as a terrorist organization made Palestine economically dependent on Iran and Qatar. In addition, the European Union and the USA, the United Kingdom, Canada and Australia also recognize Hamas as a terrorist organization.

“7 Ekim operasyonunun sebebinin son yıllarda İsrail'in Arap ülkeleriyle barış anlaşmaları yapması ve İsrail'in yeni aşırı sağcı hükümetinin politikaları olduğu söylenebilir.”

“It can be said that the reason for the October 7 operation was Israel's peace agreements with Arab countries in recent years and the policies of Israel's new far right government.”

Sonuç olarak Hamas'ın kökeni 1928 yılına kadar dayanmaktadır. Günümüze gelecek olursak 7 Ekim operasyonunun sebebinin son yıllarda İsrail'in Arap ülkeleriyle barış anlaşmaları yapması ve İsrail'in yeni aşırı sağcı hükümetinin politikaları olduğu söylenebilir.

As a result, the origins of Hamas date back to 1928. Coming to the present day, it can be said that the reason for the October 7 operation was Israel's peace agreements with Arab countries in recent years and the policies of Israel's new far right government.

Travmatik İkilem

Traumatic Dilemma

Ferhat KARACA

İstanbul Arel Üniversitesi Uluslararası
İlişkiler (İngilizce) Bölümü Lisans Öğrencisi,
ferhatkaraca57@gmail.com

Milletlerin tarih boyunca yaşadığı travmatik olaylar, bu milletlerin sosyokültürel yapısını önemli ölçüde değiştirir. Bu travmatik olaylar çoğunlukla coğrafi temelli olsa da dini sebeplerden dolayı yok olan veya yok olmaya yüz tutan pek çok millet vardır. [Slavlar](#), [Türkler](#), Persler genel olarak coğrafi temelli işgal ve yok olma travmasını yaşayan milletlere örnektir. Ancak Yahudiler tarihin hemen her döneminde düzenli olarak yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmış ve birçok kez topraklarından zorla sürülmüştür.

Kuzeyde, Dicle kıyılarında güçlenen Asurlular, güneydeki İsrail Krallıklarına gözlerini dikmişti. MÖ 722'de Asur Kralı V. Şalmaneser, kuzeydeki İsrail Krallığı'nın başkenti Samiriye'yi kuşattı. Samiriye kuşatması birkaç yıl sürdü ve sonunda MÖ 722-721'de şehir Kral II. Sargon yönetimindeki Asurluların eline geçti. Bu durum, kuzeydeki İsrail Krallığı'nın sonunu işaret ediyordu. Samiriye'nin ele geçirilmesinden sonra Asurlular, İsrail nüfusunun önemli bir bölümünü, özellikle de elit ve vasıflı bireyleri, ülkenin çeşitli bölgelerine sürdüler. Asurlular isyanları önlemek ve fethedilen halkları kendi imparatorluklarına entegre etmek için nüfusun yer değiştirmesi politikasını uyguladılar.

Asur sürgününün Yahudi halkının kimliği ve tarihi üzerinde kalıcı bir etkisi oldu. İsrail'in düşüşü-

Traumatic events that nations have experienced throughout history significantly change the sociocultural structure of these nations. Although these traumatic events are mostly geographically based, there are many nations that have disappeared or are close to being destroyed due to religious reasons. [Slavs](#), [Turks](#), Persians are examples of nations that generally experienced the trauma of geographically based occupation and extinction. However, Jews were regularly in danger of extinction in almost every period of historical times and were forcibly exiled from their lands many times.

The Assyrians, who grew stronger in the north, on the banks of the Tigris, set their sights on the Kingdoms of Israel in the south. In 722 BCE, King Shalmaneser V of Assyria besieged the capital of the northern Kingdom of Israel, Samaria. The siege of Samaria lasted for several years, and eventually, in 722-721 BCE, the city fell to the Assyrians under King Sargon II. This event, marked the end of the northern Kingdom of Israel. After the capture of Samaria, the Assyrians deported a significant portion of the Israelite population, particularly the elite and skilled individuals, to various regions within the Assyrian Empire. To prevent rebellions and integrate conquered peoples into their empire, the Assyrians implemented a policy of population displacement.

nün nedenleri ve Tanrı'nın emirlerine itaatin önemi konusunda İbranice İncil'de bulunan teolojik düşüncelere katkıda bulundu. [Kayıp Kabileler](#) fikri Yahudi folklorunda öne çıkan bir tema haline geldi ve daha sonra çeşitli tarihi ve spekülatif anlatılara katkıda bulundu.

Yahudilerin yaşadığı ikinci sürgün, Asur sürgününden yaklaşık 130 yıl sonra yaşandı. Babil Esareti veya Yahudilerin Babil Esareti olarak da bilinen Babil Sürgünü, eski Yahudi tarihinde MÖ 586'dan MÖ 538'e kadar süren önemli bir dönemdi. Bu sürgün, Babil kralı II. Nebukadnetsar'ın Kudüs'ü fethetmesinin ardından, Yahuda Krallığı halkının Babil'e sürülmesi anlamına geliyordu. Babil'in fethi sırasındaki en önemli olaylardan biri, Yahudi halkı için merkezi bir dini ve kültürel sembol olan, Birinci Tapınak olarak da bilinen Süleyman Tapınağı'nın yıkılmasıydı. Babil Sürgünü sırasında Yahudi toplumu, dini ve kültürel kimliklerini yabancı bir ülkede sürdürme zorluğuyla karşı karşıya kaldı. Zorluklara rağmen sürgünler bir topluluk duygusu oluşturdular, dini gelenek-

The Assyrian exile had a lasting impact on the identity and history of the Jewish people. It contributed to the theological reflections found in the Hebrew Bible regarding the reasons for the fall of Israel and the importance of obedience to God's commandments. The idea of the [Lost Tribes](#) became a prominent theme in Jewish folklore and later contributed to various historical and speculative narratives.

The second exile the Jews had experienced happened nearly 130 years later after the Assyrian exile. The Babylonian Exile, also known as the Babylonian Captivity or the Babylonian Captivity of the Jews, was a significant period in ancient Jewish history that lasted from 586 BCE to 538 BCE. This exile marked the deportation of the people of the Kingdom of Judah to Babylon following the conquest of Jerusalem by the Babylonian king Nebuchadnezzar II. One of the most significant events during the Babylonian conquest was the destruction of Solomon's Temple, also known as the First Temple, which had been a central reli-

lerini uygulamaya devam ettiler ve farklı kimliklerini korudular. Babil Sürgünü, MÖ 539'da Pers kralı Büyük Kiros'un Babil'i fethetmesiyle sona erdi. Kiros, Yahudiler de dahil olmak üzere sürgündeki halkların anavatanlarına dönmelerine ve tapınaklarını yeniden inşa etmelerine izin veren Kiros Fermanı'nı yayınladı

Zerubbabel ve Başrahip Yeşu gibi isimlerin liderliğindeki bir grup Yahudi, Kiros Fermanı'na yanıt olarak Kudüs'e döndü. MÖ 516'da tamamlanan ve İkinci Tapınak olarak bilinen Tapınağın yeniden inşası görevini üstlendiler.

Üçüncü sürgün, Romalıların Babil Sürgününden yaklaşık 560 yıl sonra gerçekleşti. MS 70 yılında Titus liderliğindeki Roma lejyonları Kudüs'ü kuşatıp ele geçirdi ve bunun sonucunda İkinci Tapınak yıkıldı. Tapınağın Yahudi dini uygulamalarında merkezi bir öneme sahip olması nedeniyle

gious and cultural symbol for the Jewish people. During the Babylonian Exile, the Jewish society faced the challenge of maintaining their religious and cultural identity in a foreign land. Despite the hardships, the exiles established a sense of community, continued to practice their religious traditions, and maintained their distinct identity. The Babylonian Exile came to an end with the conquest of Babylon by the Persian king Cyrus the Great in 539 BCE. Cyrus issued the Edict of Cyrus, which allowed the exiled peoples, including the Jews, to return to their homelands and rebuild their temples.

In response to the Edict of Cyrus, a group of Jews, led by figures like Zerubbabel and Joshua the High Priest, returned to Jerusalem. They undertook the task of rebuilding the Temple, known as the Second Temple, which was completed in 516 BCE.

bu olay Yahudi tarihinde bir felaketti. Tapınağın kaybının Yahudi halkı için derin dini, kültürel ve sosyal sonuçları oldu. Tapınağın yıkılması, Kudüs'teki merkezi ibadetin sonunu işaret etmesi anlamında genellikle bir sürgün biçimi olarak kabul edilir. Tapınağın yok olmasıyla Yahudilik uygulamaları sinagoglarda merkezi olmayan ibadete dönüştü; bu, Yahudi dini yaşamında önemli bir dönüşümdü. Simon bar Kokhba liderliğindeki Bar Kokhba İsyanı, MS 132 ile 136 yılları arasında İsrail topraklarında Roma yönetimine karşı bir Yahudi isyanıydı. İsyan başlangıçta bir miktar başarı gösterdi, ancak İmparator Hadrian'ın yönetimindeki Roma İmparatorluğu sonunda isyanı bastırdı. Hadrianus, Bar Kokhba İsyanı'nı bastırdıktan sonra Yahudi halkına karşı cezalandırıcı önlemler aldı. Kudüs, Aelia Capitolina adında bir Roma şehri olarak yeniden inşa edildi ve Yahudilerin şehre girişi yasaklandı. Yahudiye eyaletinin adı Syria Palaestina olarak değiştirildi ve bu, Yahudilerin bu topraklarla olan tarihi bağlarını silme girişimi olarak görüldü.

Yahudiler Avrupa'da da çok sayıda sınır dışı edilme ve zulümle karşı karşıya kaldı. 15. yüzyılda İspanyol Engizisyonu, 1492'de Yahudilerin İspanya'dan sürülmesiyle sonuçlandı. Diğer Avrupa ülkelerinde de benzer olaylar yaşandı. Bu zorunlu göçler yeni Yahudi topluluklarının oluşmasına yol açmış ve Yahudi nüfusunun dağılmasına sebep olmuştu. İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanyası tarafından düzenlenen Holokost, altı milyon Yahudinin sistematik soykırımına yol açtı. Bu vahim trajedi Yahudi nüfusu üzerinde derin bir etki yarattı. Aileler yok edildi ve hatta topluluklar tamamen yok edildi. Holokost, Yahudi hafızası ve kimliği üzerinde silinmez bir iz bırakarak, anma taahhüdünü şekillendirdi ve "Bir Daha Asla"nın güvence altına alınmasını sağladı.

Yahudilerin başına gelen tüm bu olaylar, Yahudi toplumundaki yok olma korkusunu dünyada görülmemiş bir düzeye çıkarmış olmalıydı. Binlerce

The third exile happened nearly 560 years after the Babylonian Exile by Romans. In 70 CE, the Roman legions, led by Titus, besieged and captured Jerusalem, resulting in the destruction of the Second Temple. This event was a catastrophic moment in Jewish history, as the Temple held central importance in Jewish religious practices. The loss of the Temple had profound religious, cultural, and social implications for the Jewish people. The destruction of the Temple is often considered a form of exile in the sense that it marked the end of centralized worship in Jerusalem. With the annihilation of Temple, the practice of Judaism shifted to decentralized worship in synagogues, a significant transformation in Jewish religious life. The Bar Kokhba Revolt, led by Simon bar Kokhba, was a Jewish rebellion against Roman rule in the land of Israel between 132 and 136 CE. The revolt initially showed some success, but the Roman Empire, under Emperor Hadrian, eventually crushed the rebellion. After suppressing the Bar Kokhba Revolt, Hadrian took punitive measures against the Jewish population. Jerusalem was rebuilt as a Roman city called Aelia Capitolina, and Jews were banned from entering the city. The province of Judea was renamed Syria Palaestina, which was seen as an attempt to erase Jewish historical ties to the land.

Jews faced numerous expulsions and persecutions also in Europe. In the 15th century, the Spanish Inquisition resulted in the expulsion of Jews from Spain in 1492. Similar events occurred in other European countries. These forced migrations led to the formation of new Jewish communities and caused the dispersion of Jewish populations. The Holocaust during World War II, orchestrated by Nazi Germany, led to the systematic genocide of six million Jews. This serious tragedy had a profound impact on the Jewish population. Families were decimated, and even communities were destroyed. The Holocaust has left an indelible mark on Jewish memory and identity, shaping the com-

yıl sonra anayurtlarına döndüklerinde ve [yeni kurulan İsrail Devleti daha ilk günden çevre Arap ülkeleri tarafından saldırıya uğradığında](#), Araplara ve genel olarak Müslümanlara karşı, her ne kadar tarihte Araplar ve Müslümanlarla şiddetli bir çatışmaları olmasa da, çok sert bir tavır sergilemeye başladılar.

mitment to remembrance and ensuring "Never Again."

All these series of events that happened to the Jews must have increased the fear of extinction in the Jewish community to a level never seen in the world. When they returned to their homeland after thousands of years and [the newly established State of Israel was attacked by the surrounding Arab countries from the very first day](#), they began to adopt a very harsh attitude towards Arabs and Muslims even though the Jewish people had not experienced a serious bad attitude before from Arabs.

“Geçmişten gelen tüm travmalar İsrail Devleti'nin damarlarında cereyan etmiş olmalı ki, Hamas'ın saldırısına tepki olarak Gazze'yi daha önce görülmemiş bir şekilde bombalamaya başladılar.”

“All the trauma from the past must have recurred in the veins of the State of Israel, so that, in response to the Hamas attack, they started bombing Gaza in a way never seen before.”

Yahudiler tarafından kutsal bir gün olarak kabul edilen Cumartesi günü Hamas'ın İsraili sivilere ve askerlere ani saldırısı, ters etki yaratarak Netanyahu hükümetini istemeyen halkı daha da birleştirdi. Geçmişten gelen tüm travmalar İsrail Devleti'nin damarlarında cereyan etmiş olmalı ki, Hamas'ın saldırısına tepki olarak Gazze'yi daha önce görülmemiş bir şekilde bombalamaya başladılar.

Hamas's sudden attack on Israeli civilians and soldiers on Saturday, which is considered a holy day by Jews, further united the people who currently do not want Netanyahu's government. All the trauma from the past must have recurred in the veins of the State of Israel, so that, in response to the Hamas attack, they started bombing Gaza in a way never seen before.

“Ne ironiktir ki, dini sebeplerle kendilerini içinde yaşadıkları toplumdan uzaklaştıran, farklılaşan Yahudi toplumu, her zaman farklı toplumlar tarafından şiddete maruz kalmış ve nefrete dayalı saldırıların hedefi olmuştur.”

“Ironically, the Jewish society, which who alienate themselves from the society they live in, differentiates itself due to its religion, has always been subjected to violence by different societies and has been the target of hate-based aggression.”

Ne ironiktir ki, dini sebeplerle kendilerini içinde yaşadıkları toplumdan uzaklaştıran, farklılaşan Yahudi toplumu, her zaman farklı toplumlar tarafından şiddete maruz kalmış ve nefrete dayalı saldırıların hedefi olmuştur. Tarih boyunca kurdukları krallıklar, daha büyük ve güçlü imparatorluklar tarafından yıkılmış ve bu tarihi miras, bugün askeri açıdan kendini kanıtlamış olan İsrail Devleti'nin, kendisinden zayıf olanlara karşı orantısız güç kullanmasının önünü açmıştır.

Ironically, the Jewish society, which who alienate themselves from the society they live in, differentiates itself due to its religion, has always been subjected to violence by different societies and has been the target of hate-based aggression. Throughout history, the kingdoms they established were destroyed by larger and more powerful empires, and this legacy paved the way for the State of Israel, which has proven itself militarily today, to use disproportionate force against those weaker than itself.

Karmaşık İlişkilerde Gezinmek

Navigating Complex Relations

Samet ASAN

İstanbul Arel Üniversitesi Uluslararası
İlişkiler (İngilizce) Bölümü Lisans Öğrencisi,
sametasan123@gmail.com

Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkeler arasında Türkiye, 1949 yılında İsrail'i [tanıyan](#) ilk ülkelerden biri olmuştur. Orta Doğu'da bulunan bölgesel istikrarsızlıktan kaynaklı Türkiye ve İsrail ikili ilişkileri bölge için önemli bir rol oynamıştır. Orta Doğu için oldukça fazla öneme sahip olan bu iki ülke, ilişkilerini bu konu üzerinden yürütmeye çalışmıştır.

2008-2009, İsrail-Gazze savaşına kadar olan süreçte ilişkiler dalgalı bir şekilde seyretmiştir. Daha sonrasında 31 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye'den yola çıkan [Mavi Marmara](#) adlı yolcu gemisine İsrail tarafından yapılan saldırı sonucunda Türk vatandaşları hayatını kaybetti ve bu saldırıdan sonra ikili ilişkiler durma noktasına kadar geldi. 2011 yılı itibarıyla ilişkiler gerilemiştir ve İsrail ile olan askeri iş birliği askıya alınmıştır.

Bu dönemden sonra yaşanan diplomatik kriz tırmanmaya devam ederek, 1 Mart 2013 tarihinde Viyana'da gerçekleşen bir Birleşmiş Milletler toplantısında, Recep Tayyip Erdoğan, Siyonizm'i "insanlık suçu" olarak tanımladı. Bunun üzerine Şimon Peres, Erdoğan'ın söylediklerinin cahilce olduğunu ve nefreti provoke ettiğini [söyledi](#).

26 Haziran 2016 tarihinde ikili ilişkilerin tekrar normale döndürülmesine yönelik mutabakata varılmıştır. Mutabakat neticesinde mutlak işleyişine geri dönmüş olan İsrail'le ikili ilişkilerimiz,

Among the Muslim-majority countries, Turkey was one of the first countries to [recognize](#) Israel in 1949. Bilateral relations between Turkey and Israel have played an important role in the region due to regional instability in the Middle East. These two countries, which are of great importance for the Middle East, have tried to maintain their relations on this issue.

Relations fluctuated until the 2008-2009 Israel-Gaza war. Later, as a result of the Israeli attack on the cruise ship [Mavi Marmara](#), which set out from Turkey on May 31, 2010, Turkish citizens lost their lives and bilateral relations came to a halt after this attack. As of 2011, relations have declined and military cooperation with Israel has been suspended.

The diplomatic crisis after this period continued to escalate, and at a United Nations meeting held in Vienna on March 1, 2013, Recep Tayyip Erdoğan defined Zionism as a "crime against humanity". Thereupon, Shimon Peres said that what Erdogan [said](#) was ignorant and provoked hatred.

An agreement was reached on 26 June 2016 to normalize bilateral relations. Our bilateral relations with Israel, which have returned to their usual functioning as a result of the agreement, have entered a sensitive period again, similar to the period after the Mavi Marmara incident, as

İsrail'in 30 Mart 2018 tarihinde başlayan "[Büyük Dönüş Yürüyüşü](#)" gösterilerine katılan Filistinli sivillere yönelik saldırıları ve orantısız güç kullanımını neticesinde, Mavi Marmara olayından sonraki döneme benzer şekilde yeniden hassas bir döneme girmiş, Mayıs 2018'den Aralık 2022'ye kadar ülkemiz tekrar [Maslahatgüzar](#) seviyesinde temsil edilmiştir. İsrail Devlet Başkanlığı'na Isaac Herzog'un gelmesi ile beraber ikili ilişkiler olumlu yönde ilerlemiş ve 17 Ağustos 2022 yılı itibariyle iki ülke arasında büyükelçi ataması yapılmıştır.

Türkiye-İsrail ilişkilerini etkileyen en güncel olay ise Gazze Savaşı'dır. Savaş, 7 Ekim 2023 tarihinde Hamas'ın İsrail'e saldırması ve İsrail'in bu saldırıya orantısız karşılık vermesiyle başladı. Aynı gün içerisinde İsrail Başbakanı Netanyahu sosyal medya üzerinden İsrail'in artık savaşta olduğunu belirten [açıklamayı](#) yaptı.

Türkiye ve İsrail arasında başlayan normalleşme sürecinin ardından, bu savaşın patlak vermesiyle ikili ilişkilerin değişime uğrayıp uğramayacağı insanlar tarafından merak ediliyordu. Türkiye tarafından ilk yapılan [açıklamada](#) sivillerin hedef

a result of Israel's attacks on Palestinian civilians participating in the "[Great Return March](#)" demonstrations that started on March 30, 2018, and the use of disproportionate force. From May 2018 to December 2022, our country was again represented at the [Chargé d'Affaires](#) level. With the accession of Isaac Herzog to the Presidency of Israel, bilateral relations progressed positively and an ambassador was appointed between the two countries as of August 17, 2022.

The most current event affecting Türkiye-Israel relations is the Gaza War. The war started on October 7, 2023, when Hamas attacked Israel and Israel responded disproportionately to this attack. On the same day, Israeli Prime Minister Netanyahu made a [statement](#) on social media stating that Israel was now at war.

After the normalization process that started between Turkey and Israel, people were wondering whether bilateral relations would change with the outbreak of this war. In the first [statement](#) made by Turkey, it was stated that any intervention targeting civilians would not be accepted. After Is-

alındığı herhangi bir müdahalenin kabul edilmeyeceğini belirtildi. İsrail'in, Gazze'de elektriği, suyu ve yakıtı kesmesinin ardından Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, "İsrail'in Gazze'yi şu ana kadar benzeri görülmemiş şekilde bombalıyor olması, yoğun sivil ölümlerine yol açması, elektriği, suyu, yakıtı kesip orayı adeta bir yokluğa, açlığa mahkum etmesi kabul edilemez" [dedi](#).

Türkiye, bu konuda Gazze'ye olabildiğince insani yardımda bulunmaya çalışacağını [açıklamış](#), diğer yandan İsrail'e karşı herhangi bir diplomatik yaptırımında bulunmamıştır. Aynı zamanda Türkiye, çatışmanın yayılabilme ihtimaline karşı bölgedeki devlet yetkilileriyle sürekli iletişim halinde kaldı. Dışişleri Bakanı Fidan tarafından yapılan bir başka açıklamada ise, Filistin için [garantörlük](#) yapılacağını fakat İsrail için başka bir devletin garantörlük yapabileceğini belirtti.

Bu durumlar yaşanırken, Türkiye'nin olaya yaklaşımı merak ediliyordu. Çatışmanın ilk günlerinde, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sakin duruşu ve arabulucu tavrı olumlu karşılanırsa da, sonrasındaki Filistin'e taraf olduğunu belirttiği [ifadeleri](#) olumsuz karşılandı. Türkiye'de Filistin yanlısı yapılan protestolar ve büyükelçilik binasına karşı yapılan yürüyüşün ardından ikili ilişkilerin oldukça zarar göreceği düşünülüyordu.

rael cut off electricity, water and fuel in Gaza, the Minister of Foreign Affairs, Hakan Fidan, , "Israel is bombing Gaza in an unprecedented way, causing massive civilian deaths, cutting off electricity, water and fuel and literally turning the place into a disaster." "It is unacceptable to condemn people to poverty and hunger," [he said](#).

Turkey has [stated](#) that it will try to provide humanitarian aid to Gaza as much as possible in this regard, but has not imposed any diplomatic sanctions against Israel. At the same time, Turkey remained in constant communication with state officials in the region in case the conflict could spread. In another statement made by Foreign Minister Fidan, Turkey stated that there would be a [guarantor](#) for Palestine, but another state could act as a guarantor for Israel.

While these situations were happening, Turkey's approach to the incident was wondered. Although President Erdoğan's calm stance and mediator attitude were received positively in the first days of the conflict, his subsequent [statements](#) that he was on the side of Palestine were received negatively. It was thought that bilateral relations would be severely damaged after the pro-Palestinian protests in Turkey and the march against the embassy building.

İlişkilerin başına dönüldüğünde ise, AKP iktidara geldikten sonra İsrail ve Türkiye arasında ekonomik ilişkiler artış göstermiştir. Ticaret hacmi son 20 yılda 6 kat artarken, Gazze operasyonlarından sonra, geçen yılki ekim ayı ile bu yıl ekim ayı karşılaştırıldığında, ihracatta %29 ithalatta ise %59 [düşüş](#) yaşamıştır.

TBMM restoranlarından Coca-Cola ve Nestle markalı ürünler [kaldırıldı](#). Erdoğan'ın açıklamalarından sonra Türk borsalarında [düşüş](#) yaşanmıştır. Türkiye'de insanların Starbucks tarzında yabancı restoranlarda veya kafelerde, kahve içip yemek yemesi savaşta Filistin cephesini savunan kesimler tarafından tepki toplamasına neden oldu. Bu kadar tepki ve itiraza karşın Türkiye Cumhuriyeti'nin İsrail ile ticareti devam etmektedir.

Going back to the beginning of the relations, after the AKP came to power, economic relations between Israel and Turkey increased. While the trade volume has increased 6-fold in the last 20 years, after the Gaza operations, there has been a 29% decrease in exports and a 59% [decrease](#) in imports when comparing last year's October with this year's October.

Coca-Cola and Nestle branded products were [removed](#) from Turkish Grand National Assembly restaurants. After Erdogan's statements, there was a [decline](#) in Turkish stock markets. People in Turkey drinking coffee and eating at foreign restaurants or cafes, such as Starbucks, caused a reaction from those who defended the Palestinian front in the war. Despite all these reactions and objections, the Republic of Turkey's trade with Israel continues.

“Bununla birlikte gerginliğin tırmandırılmasına sebep olacak eylem ve açıklamalar, 1969 yılından bu yana dalgalı bir şekilde süregelen Türkiye-İsrail ilişkilerine zarar verecektir.”

“However, actions and statements that will escalate tensions will damage Turkey-Israel relations, which have been fluctuating since 1969.”

Sonuç olarak, yaşanan anlaşmazlıklara rağmen ticari ilişkilerin devam etmesi, ideolojinin karşısında ekonominin kazandığını göstermektedir. Bununla birlikte gerginliğin tırmandırılmasına sebep olacak eylem ve açıklamalar, 1969 yılından bu yana dalgalı bir şekilde süregelen Türkiye-İsrail ilişkilerine zarar verecektir.

As a result, the continuation of commercial relations despite the disagreements shows that economy wins over ideology. However, actions and statements that will escalate tensions will damage Turkey-Israel relations, which have been fluctuating since 1969.

Uzaklardan Görünen Filistin

Palestine Seen From Far Away

Nedime GÜNAÇTI

İstanbul Arel Üniversitesi Uluslararası
İlişkiler (İngilizce) Bölümü Lisans Öğrencisi,
nedime4b@gmail.com

İsrail-Filistin sorunu tarihi ve dini arka planı ile yıllardır çözülemeyen bir sorun olmuştur. Yalnızca Orta Doğu bölgesindeki aktörlerin bu sorunu şekillendirmesi ile değil, aynı zamanda küresel aktörlerin de soruna dahil olması ile karmaşık bir durum ortaya çıkmıştır. Dünyada İsrail-Filistin sorunu tarihi, insan hakları veya ideolojik bakış açılarıyla ele alınmıştır. Küreselleşen bu sorun ile bölgeye uzak olan Latin Amerika ülkeleri genellikle her iki ülke ile tarihi ilişkileri nedeniyle taraf olmuşlardır. Çoğu Latin Amerika ülkesinin ekim ayında başlayan İsrail-Hamas çatışmasında binlerce Filistinli sivilin öldürülmesine sert tepki vermesi akıllara şu soruyu getirmiştir: Latin Amerika solunun Filistin'e desteğinin tarihsel nedeni nedir? Bu sorunun tarihsel arka planı ile günümüzde yarattığı sonuçları incelemek faydalı olacaktır.

Latin Amerika ile Filistin ilişkileri 19. yüzyılın sonlarında Filistinli Hristiyanların bu bölgeye göç etmesiyle başlamıştır. 19.yüzyılın sonundan 20.yüzyılın başlarına kadar olan sürede bu göç dalgası artarak [devam etmiştir](#). Osmanlı'dan ayrılan Araplar Arjantin, Şili gibi Latin Amerika ülkeleri tarafından "Turco" olarak [adlandırılmışlardır](#).

Kendilerine yeni iş alanları bularak göç ettikleri ülkelerin ekonomilerine katkıda bulunmaya ça-

The Israel-Palestine problem hasn't been unresolved for years with its historical and religious background. A complex situation has emerged, with not only the actors in the Middle East region shaping this problem, but also the involvement of global actors in the problem. In the world, the Israel-Palestine problem has been discussed from historical, human rights or ideological perspectives. With this globalizing problem, Latin American countries that are far from the region have generally taken sides due to their historical relations with both countries. The harsh reaction of most Latin American countries to the killing of thousands of Palestinian civilians in the Israel-Hamas conflict that started in October brought the following question to mind: What is the historical reason for the Latin American left's support for Palestine? It would be useful to examine the historical background of this problem and its current consequences.

Relations between Latin America and Palestine began with the migration of Palestinian Christians to this region in the late 19th century. This wave of migration [continued to increase](#) from the end of the 19th century to the beginning of the 20th century. The Arabs who left the Ottoman Empire [were called](#) "Turco" by Latin American countries such as Argentina and Chile.

lışmışlardır. Latin Amerika'daki Filistin Diasporası'nın oluşumu ise 1948 yılında İsrail'in kurulması ile başlayan çatışmalar sonucu ivme kazanarak günümüzdeki duruma [ulaşmıştır](#). Günümüzde en büyük Filistin Diaporası, yaklaşık 500 bin kişi ile Şili'de [yaşamaktadır](#). Bununla birlikte El Salvador, Honduras, Brezilya, Ekvador ve Kolombiya gibi ülkelerde de azımsanamayacak kadar Filistinli [yaşamaktadır](#).

They tried to contribute to the economies of the countries they immigrated to by finding new job areas for themselves. The formation of the Palestinian Diaspora in Latin America gained momentum as a result of the conflicts that started with the establishment of Israel in 1948 and [reached](#) its current situation. Today, the largest Palestinian Diaspora [lives](#) in Chile, with approximately 500 thousand people. However, a significant number of Palestinians [live](#) in countries such as El Salvador, Honduras, Brazil, Ecuador and Colombia.

“Latin Amerika siyasetindeki gelişmeler Filistin konusundaki görüşleri belirlemiştir.”

“Developments in Latin American politics have determined views on Palestine.”

Latin Amerika siyasetindeki gelişmeler Filistin konusundaki görüşleri belirlemiştir. Pembe Dalga olarak bilinen sol iktidar akımına kadar gelen sürede Latin Amerika'da, ABD'nin arka bahçesi konumunda olduğu için genellikle İsrail propagandası ön planda [olmuştur](#). 1947 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu 181 sayılı kararıyla Filistin'in bölünmesi planı, Küba hariç çoğu Latin Amerika ülkesi tarafından [kabul edilmiştir](#). 1960'lı yıllardan 1980'li yıllara kadar Latin Amerika ve İsrail arasında hem siyasi ilişkiler hem silah ticareti büyük bir öneme sahip olmuştur. İsrail'in bu ülkeleri kendi için destekçi olarak görmesi, bu bölgeye olan yatırımlarını artırmasına sebep olmuştur.

Soğuk Savaş yıllarında bu bölgede yaşanan darbelerin ve baskıcı rejimlerin ABD tarafından desteklendiği bilinmektedir. Bununla birlikte İsrail, ABD'nin kamu algısı nedeniyle baskıcı rejimlere karşı desteğini zaman zaman geri çektiğine dair

Developments in Latin American politics have determined views on Palestine. During the period leading up to the left-wing government movement known as the Pink Tide, Israeli propaganda [was generally at the forefront](#) because Latin America was the backyard of the USA. In 1947, with the United Nations (UN) General Assembly resolution No. 181, the partition plan of Palestine [was accepted](#) by most Latin American countries except Cuba. From the 1960s to the 1980s, both political relations and arms trade between Latin America and Israel had great importance. The fact that Israel sees these countries as supporters has caused it to increase its investments in this region.

It is known that the coups and oppressive regimes in this region during the Cold War years were supported by the USA. However, Israel continued to provide weapons support to these regimes in the background, after the USA made statements that it withdrew its support against oppressive re-

yaptığı açıklamalar sonrasında bu rejimlere arka planda silah desteğine devam etmiştir. Örnek olarak, Şilideki Pinochet rejimi [verilebilir](#).

1973 yılında gerçekleşen Yom Kippur Savaşı ile Arap ülkeleri petrol ambargosu uygulamış ve bu Latin Amerika ülkelerinin Filistin'i destekleyen politikalar takip etmesine olanak [sağlamıştır](#). İsrail ile ilişkilerini kesen ilk lider, Kübalı Fidel Castro [olmuştur](#).

Soğuk Savaş'ın bitmesiyle birlikte İsrail ile Latin Amerika'daki baskıcı rejimler arasındaki ilişki [kesintiye uğramıştır](#). 2000'li yıllarda İkinci İntifada ile Pembe Dalga dönemi ortaya çıkmış ve bu dönem Filistin sorununa farklı bir boyut kazandırmıştır. Solcu hükümetlerin başa geçmeye başladığı bu dönemde her ne kadar İsrail ile ticari ilişkiler devam etmiş olsa da Latin Amerika ülkelerinin çoğu İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarına sert tepki göstermişlerdir. 2008-2013 yılları arasındaki dönemde gerçekleşen Dökme Kurşun Operasyonu ve Mavi Marmara olayının ardından

gimes from time to time due to public perception. [An example](#) is the Pinochet regime in Chile.

With the Yom Kippur War in 1973, Arab countries imposed an oil embargo, which [allowed](#) Latin American countries to pursue policies supporting Palestine. The first leader to cut ties with Israel [was](#) the Cuban Fidel Castro.

With the end of the Cold War, the relationship between Israel and the oppressive regimes in Latin America [was interrupted](#). The Second Intifada and the Pink Tide period emerged in the 2000s, and this period added a different dimension to the Palestinian problem. Although trade relations with Israel continued during this period when leftist governments came to power, most of the Latin American countries reacted harshly to Israel's attacks on Gaza. Following Operation Cast Lead and the Mavi Marmara incident between 2008 and 2013, Argentina, Bolivia, Ecuador, Chile, Honduras and El Salvador [recognized](#) the independence of Palestine. Between 2015

Arjantin, Bolivya, Ekvador, Şili, Honduras, El Salvador Filistin'in bağımsızlığını [tanımıştır](#). 2015-2020 yılları arasında ise sağ hükümetlerin iktidara gelmesiyle Filistin sorunu, buna göre şekillenmiştir. İsrail yanlısı Jair Bolsonaro'nun Brezilya hükümetinin başına geçmesi, bu döneme [örnek olarak verilebilir](#).

and 2020, when right-wing governments came to power, the Palestine problem was shaped accordingly. Pro-Israeli Jair Bolsonaro's election to the head of the Brazilian government can be [given as an example](#) of this period.

“Her ne kadar bu bölgedeki Filistin Diasporası etkili olsa da Latin Amerika solu, Filistin'i bir dava olarak görüp bu davanın peşinden gitmektedir.”

“Although the Palestinian Diaspora is influential in this region, the Latin American left sees Palestine as a cause and pursues this cause.”

Son olarak, 7 Ekim 2023 tarihinde gerçekleşen Hamas'ın İsrail'e saldırısı sonucu çoğu Latin Amerika ülkesi başta Hamas'ı kınadı. Sonraki günlerde İsrail'in Gazze'deki sivillere yönelik şiddetli ve orantısız saldırılarına karşı Kolombiya, Şili, Honduras ve Bolivya elçiliklerini İsrail'den geri çektiklerini açıklamışlardır. Genel olarak İsrail'in saldırılarını insan haklarına aykırı olarak nitelendiren Latin Amerika ülkeleri, İsrail'e yaptırımların gerçekleştirilmesinden yana [tavır almaktadır](#).

Sonuç olarak Latin Amerika ülkeleri tarafından İsrail-Filistin sorunu, tarih boyunca tek bir çizgide ilerlememiştir. Bu ülkelerin iç siyasetindeki değişimler sonucu, hangi tarafta yer alacakları belirlenmiştir. Genellikle solcu kesim tarafından Filistin sorunu, geçmişte Latin Amerika ülkelerinin yaşadığı sömürgeciliğe benzetilmektedir. Her ne kadar bu bölgedeki Filistin Diasporası etkili olsa da Latin Amerika solu, Filistin'i bir dava olarak görüp bu davanın peşinden gitmektedir.

Finally, as a result of Hamas' attack on Israel on October 7, 2023, most Latin American countries condemned Hamas. In the following days, Colombia, Chile, Honduras and Bolivia announced that they had withdrawn their embassies from Israel in response to Israel's violent and disproportionate attacks on civilians in Gaza. Latin American countries, which generally describe Israel's attacks as against human rights, [are in favor of](#) imposing sanctions on Israel.

In conclusion, the Israeli-Palestinian problem has not progressed in a single line throughout history for Latin American countries. As a result of the changes in the domestic politics of these countries, it was determined which side they would be on. The Palestinian problem is often compared by leftists to the colonialism experienced by Latin American countries in the past. Although the Palestinian Diaspora is influential in this region, the Latin American left sees Palestine as a cause and pursues this cause.

Gazze Savaşı Sonrası Orta Doğu

The Middle East After the Gaza War

Oytun ORHAN

ORSAM Levant Çalışmaları Koordinatörü

Orta Doğu bölgesi, Arap Baharı süreci ile birlikte 10 yılı aşkın bir süre istikrarsızlıklarla boğuşmak durumunda kaldı. Suriye, Libya, Yemen gibi ülkelerde iç savaşlar yaşanırken, değişim veya statükodan yana tavır alan bölgesel aktörler arasında söz konusu çatışma alanları üzerinden yürütülen bir güç mücadelesi yaşandı. Orta Doğu'da yaşanan sorunların doğasına uygun olarak diplomatik ve siyasi girişimler yerine askeri araçlar öne çıktı, iş birliğinin yerini ise rekabet ve vekil güçler üzerinden yürütülen dolaylı bir çatışma süreci aldı. 2021 yılı ile beraber "Arap Baharı sonrası" olarak adlandırabileceğimiz yeni bir döneme girildi.

Bu yeni dönemde, aralarında uzun süredir siyasi sorun olan ülkeler arasında normalleşme süreçleri yaşandı. Bu kapsamda ilk kritik gelişme Katar krizinin sona ermesiydi. Farklı dinamiklere bağlı olarak ama birbirini tetikleyen süreçler neticesinde, Türkiye'nin Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Suudi Arabistan, Mısır ve İsrail ile normalleşmesi, Suriye rejiminin Arap ülkeleri ile ilişki kurmaya başlaması ve yine kritik bir adım olarak İran ve Suudi Arabistan arasında diplomatik ilişkiler kurulması gibi gelişmeler yaşandı.

Dolayısıyla Orta Doğu bölgesi 2024 yılına istikrar, ekonomik canlanma, diplomasinin öne çıkması gibi beklentiler ile giriyordu. Ancak 7 Ekim'de Hamas'ın İsrail'e dönük eylemi ve sonrasında İsrail'in Gazze'ye dönük saldırıları, Orta Doğu'da istikrarın ne kadar kırılgan olduğunu bir kez daha göstermiş oldu.

The Middle East region has been doomed to face instability for more than 10 years with the Arab Spring process. While civil wars were taking place in countries such as Syria, Libya, and Yemen, there was a power struggle between regional actors who wanted change and the ones who strove to keep the status quo over these conflict areas. Following the nature of the problems experienced in the Middle East, military means came to the fore instead of diplomatic and political initiatives, and cooperation was replaced by a process of indirect conflict conducted through competition and proxy forces. With the year 2021, a new era has been entered, which we can call the "post-Arab Spring".

In this new period, deconfliction processes took place between countries that had political problems for a long time. In this context, the first critical development was the end of the Qatar crisis. Depending on different dynamics, but as a result of mutually triggering processes, developments such as Turkey's normalization with the UAE, Saudi Arabia, Egypt, and Israel; the Syrian regime's beginning to establish relations with Arab countries, and as another critical step the establishment of diplomatic relations between Iran and Saudi Arabia has occurred.

Therefore, the Middle East region was entering the year 2024 with expectations such as stability, economic revival, and the prominence of diplomacy. However, the action of Hamas against Israel

İsrail'in Gazze saldırılarının Orta Doğu üzerindeki ilk etkisi normalleşme süreçlerinin en azından belli bir süre rafa kalkması oldu. Bu etkinin en fazla Türkiye-İsrail ilişkilerinde yaşandığı söylenebilir. İsrail'in Gazze'de saldırılarını artırmasına paralel olarak Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan planlanan İsrail ziyaretini iptal ettiğini açıkladı ve Ankara-Tel Aviv normalleşmesinin en önemli dinamiği olan Doğu Akdeniz ve enerji alanında imzalanması beklenen anlaşmalar iptal oldu. Buna karşılık İsrail ile normalleşme süreçleri başlatan Körfez ülkeleri Gazze saldırıları konusunda söylemsel düzeyde eleştirel bir tutum alsalar da İsrail'e karşı somut yaptırımlar uygulama konusunda çekimser davrandı. Bunun bir nedeni hali hazırda yürütülen normalleşme süreçleri olduğu kadar, meseleyi İsrail'in Filistin'e ve Filistinlilere dönük saldırıları olarak görmekten ziyade, İsrail-Hamas çatışması olarak okumalarıydı. Hamas'ın köken itibarıyla Müslüman Kardeşler'in Filistin kolu olması ve Körfez ülkelerinin Müslüman Kardeşler'e

on October 7 and the subsequent Israeli attacks on Gaza have once again shown how fragile stability is in the Middle East.

The first effect of Israel's Gaza attacks on the Middle East was that, at least for a certain period, the normalization processes were shelved. It can be said that this effect is most experienced in Turkey-Israel relations. In parallel with Israel increasing its attacks in Gaza, Turkish President Erdogan canceled his planned visit to Israel, but more importantly, the agreements expected to be signed in the Eastern Mediterranean and energy fields, which are the most crucial dynamics of Ankara-Tel-Aviv normalization, were canceled. In contrast, the Gulf countries, which have initiated normalization processes with Israel, have abstained from imposing concrete sanctions against Israel, although they have taken a condemning attitude on a discourse level regarding the Gaza attacks. As much as one of the reasons for this was

ilişkin tehdit algısı, Hamas üzerindeki İran etkisi gibi faktörler, Katar hariç, Körfez ülkelerinin İsrail karşıtı tutumunun sınırlanmasına yol açtı.

Kasım ayı içinde Riyad'da düzenlenen İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Birliği Ortak Zirvesi'nde İsrail'e yönelik olarak diplomatik ilişkilerin kesilmesi, hava sahalarının kapatılması, savunma sanayi alanında alımlara son verilmesi gibi somut yaptırım önerileri Suudi Arabistan ve BAE gibi ülkeler tarafından kabul görmedi. Dolayısıyla söz konusu ülkelerin orta vadede normalleşme süreçlerini riske etmeden ancak kamuoyu beklentilerini de karşılayacak şekilde bir denge gözettileri söylenebilir. Bu arayış en azından Körfez-İsrail normalleşmesinin geleceği açısından kısa vadede daha ileri adımların atılması önünde bir engel ancak orta ve uzun vadede ilişkilerin bir şekilde gözetileceğine ilişkin bir tablo ortaya koymaktadır. Bu tespitin Türkiye ve Katar açısından geçerli olmadığı söylenebilir. Zira söz konusu ülkeler İsrail'in saldırıları konusunda hem söylemsel düzeyde çok daha sert bir söylem benimsedi hem de Hamas ile irtibatın korunması, enerji anlaşmalarının iptali gibi adımlar atmaktan geri durmadı.

Uluslararası basında İsrail güvenlik kaynaklarına dayandırılarak, İsrail istihbaratının Türkiye, Lübnan ve Katar'da yaşayan Hamas liderlerini öldürmek için plan hazırlamaya başladığı ve emrin doğrudan Başbakan Binyamin Netanyahu tarafından verildiğine ilişkin haberler dolaşıma sürüldü. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsrail'in Filistin dışında yaşayan Hamas üyelerine yönelik suikast planlarına ilişkin, "Türkiye'ye, Türklere karşı böyle bir adımı atmaya cüret ederlerse bunun bedelini, bir daha bellerini doğrultamayacak surette, ödemeye mahkum olurlar" şeklinde sert bir yanıt verdi.

Türkiye-İsrail ilişkisinin yeniden normalleşme sürecine dönebilmesi açısından belirleyici faktör İsrail'in Gazze'deki saldırılarını ne kadar süre ve boyut ile sınırlandıracağı olacaktır. İsrail'in Gazze

the normalization processes that were already being carried out, another reason was that they saw the issue as an Israel-Hamas conflict, rather than seeing it as Israel's attacks on Palestine and the Palestinians. Factors such as the fact that Hamas is the Palestinian branch of the Muslim Brotherhood by origin, the Gulf countries' perception of the threat to the Muslim Brotherhood, and the Iranian influence on Hamas, have led to the limitation of the Gulf countries' anti-Israeli attitude, except for Qatar.

At the Joint Summit of the Organization of Islamic Cooperation and the Arab League held in Riyadh in November, concrete proposals for sanctions against Israel, such as cutting diplomatic relations, closing air spaces, and ending purchases in the defense industry, were not accepted by countries such as Saudi Arabia and the UAE. Therefore, it can be said that these countries, in the medium term, are pursuing a balance that won't risk the normalization processes, but will also meet public expectations. This pursuit is an obstacle to the improvement of the future of Gulf-Israeli normalization in the short term, however, it reveals a picture that indicates relations are to be maintained in the medium and long term. It can be said that this determination is not valid for Turkey and Qatar. Because the countries in question adopted a much harsher discourse on Israel's attacks both at the discursive level and did not stop from taking steps such as maintaining contact with Hamas and canceling energy agreements.

Moreover, reports were circulated in the international press, based on Israeli security sources, that Israeli intelligence had begun preparing plans to kill Hamas leaders living in Turkey, Lebanon, and Qatar, and that the order was given directly by Prime Minister Benjamin Netanyahu. President Recep Tayyip Erdogan responded harshly to Israel's assassination plans against Hamas members living outside Palestine by saying, "If they dare to take such a step against Turkey, against the Turks,

saldırılarına ilişkin genel beklenti, sürenin uzayacağı ve hem coğrafya hem de saldırılar açısından boyutun genişleyeceği yönündedir. Bu tespit ve Türkiye-İsrail ilişkisindeki krizin tırmanma seyirinden yola çıkarak, normalleşmenin 2024 yılı içinde en iyi ihtimalle rafa kaldırılacağını söylemek mümkündür.

Gazze Savaşı'nın diğer bir önemli sonucu, Filistin meselesinin yeniden güçlü bir şekilde gündeme gelmesi ve buna bağlı olarak Orta Doğu'da rekabet ve çatışmanın temelini, Araplar arası ya da Körfez-İran denkleminde çıkararak Arap-İsrail boyutuna taşınması oldu. Orta Doğu'da etnik-mezhepsel çatışmalar ve yükselen İran etkisi ile mücadele ABD'nin Irak işgali ile başlayıp Suriye İç Savaşı ile daha fazla öne çıkan bir olgu haline geldi. Irak işgali Orta Doğu'da Sünni-Şii toplumlar arasında mezhepsel çatışmalar ve iç savaşların fitilini ateşledi. Suriye İç Savaşı ile birlikte bu dinamik daha da güçlendi. Aynı şekilde güçlü bir Irak, İran'ın

they will be condemned to pay the price for it in a way that they will never be able to straighten themselves again."

The decisive factor for the Turkish-Israeli relations to return to the normalization process again will be how much Israel will limit its attacks in Gaza in terms of duration and scope. The general expectation regarding the Israeli attacks on Gaza is that the duration will be extended and the scope will expand both in terms of geography and attacks. Based on this determination and the escalating course of the crisis in the Turkish-Israeli relationship, it is possible to say that normalization will be shelved at best in 2024.

Another important result of the Gaza War was that the Palestinian issue came back to the agenda strongly and, accordingly, the basis of competition and conflict in the Middle East was moved from the inter-Arab or Gulf-Iranian equation to

Orta Doğu'ya güç enjekte edebilmesinin önünde set çekerken Irak işgali ile birlikte İran açısından bu engel ortadan kalktı ve İran'ın bölgesel nüfuzu arttı. İran, bölgesel nüfuzunu Şii'lik ve devlet dışı Şii aktörler üzerinden inşa etti. Bu da başta Suudi Arabistan olmak üzere birçok Arap ülkesinde İran yayılmacılığına karşı bir tehdit algısı yarattı ve bölgedeki mezhepsel kutuplaşma derinleşti.

Körfez'in tehdit algılamasında İran'ın öne çıkması Körfez ülkelerinin denge arayışında İsrail'i ortak olarak görme eğilimini güçlendirdi. Körfez ve İsrail arasındaki normalleşme süreçlerinin arka planında diğer faktörlerin yanı sıra ortak tehdit algısı da önemli bir dinamik olmuştu. Böylece 2003 sonrası dönemde Orta Doğu'da rekabet ve çatışmalar, İsrail-Arap ülkeleri zemininden Arap ülke ve halklarının kendi arasına taşınmış oldu. Ancak İsrail'in Gazze saldırıları, İsrail-Filistin meselesini yeniden güçlü bir şekilde gündeme getirirken, İsrail'in bölge istikrarı açısından büyük bir risk oluşturduğu gerçeği hatırlanmış oldu. Bu tespitten yola çıkarak bölgede yeniden "İsrail'e

the Arab-Israeli dimension. The struggle against ethnic-sectarian conflicts and rising Iranian influence in the Middle East has become a phenomenon that began with the US invasion of Iraq and became more prominent with the Syrian Civil War. The invasion of Iraq ignited the fuse of sectarian conflicts and civil wars between Sunni-Shiite societies in the Middle East. This dynamic has become even stronger with the Syrian Civil War. In the same way, while a strong Iraq set a barrier in front of Iran's ability to inject power into the Middle East, with the invasion of Iraq, this obstacle disappeared and Iran's regional influence increased. Iran has built its regional influence through Shiism and non-state Shiite actors. This has created the perception of a threat against Iranian expansionism in many Arab countries, especially Saudi Arabia, and the sectarian polarization in the region has deepened.

The prominence of Iran in the Gulf's threat perception has strengthened the tendency of the Gulf countries to see Israel as a partner in the search for

karşı Arap ülkeleri” şeklinde bir denklemin kurulacağı şeklinde bir öngöründe bulunmak mümkün değil. Ancak en azından İsrail ile normalleşmenin o kadar kolay olmadığı ve Filistinlilerin beklentilerinin dikkate alınmadığı barış süreçlerinin de uygulanabilirliğinin imkansız olduğu ortaya çıkmış oldu.

Gazze Savaşı'nın Orta Doğu'da etkilerini en yakından hisseden üç ülke Lübnan, Irak ve Suriye oldu. Bu etki daha fazla Gazze Savaşı'nın bölgeselleşme riski ile bağlantılı olarak ortaya çıktı. Gazze'de çatışan tarafların dış destek boyutuna bakıldığında İsrail kanadında ABD ve Hamas tarafında İran öne çıkmaktadır. Dolayısıyla Gazze Savaşı'nın Orta Doğu'da ABD-İran arasındaki güç mücadelesi açısından doğrudan sonuçları oldu. İran, Orta Doğu'da ABD ile yürüttüğü mücadelesinde, kendi kontrol ettiği/yönlendirdiği devlet dışı aktörlerin ABD çıkarlarına saldırıları üzerinden “yıpratma savaşı” olarak nitelendirilebileceğimiz uzun süreli bir yöntem takip etmektedir.

İran'ın “direniş eksenini” olarak ifade ettiği ittifak sisteminin bileşenlerinden biri saldırıya uğradığında diğer bileşenler İran'ın da yönlendirmesiyle hemen aktive olabilmektedir. Bu açıdan Lübnan Hizbullah'ı en fazla öne çıkan aktör konumundadır. Gazze Savaşı'nın başlamasına paralel olarak İsrail ile Hizbullah arasında henüz düşük düzeyli olarak adlandırabileceğimiz bir çatışma başlamış durumdadır. İsrail'in Gazze'de saldırılarını sürdürmesi ve derinleştirmesi savaşın Lübnan'a sıçraması riskini artıracaktır. İran'ın bölgede kullanabileceği araçlar Hizbullah ile sınırlı değil. İran, Irak ve Suriye'de kendisinin yönlendirdiği Şii milis gruplar üzerinden söz konusu ülkelerdeki ABD varlığını hedef almaya başladı. Bu ABD'ye “eğer İsrail'i koşulsuz olarak desteklemeye devam eder ve İsrail'i ateşkese ikna etmezsen savaşın senin açıdan da doğrudan sonuçları olacaktır” mesajı vermek amaçlıdır. Zira İsrail ile Hamas arasında imzalanan kısa ateşkes sürecinde İran destekli

balance. Among other factors in the background of the normalization processes between the Gulf and Israel, the perception of a common threat had been an important dynamic. Thus, in the post-2003 period, rivalries and conflicts in the Middle East have moved from the Israeli-Arab countries to the between Arab countries and their people. However, while the Israeli attacks on Gaza have brought the Israeli-Palestinian issue back on the agenda in a strong way, the fact that Israel poses a great risk to the stability of the region has been remembered. Based on this determination, it is impossible to predict that an equation in the form of “Arab countries against Israel” will be established in the region again. But at least it has turned out that normalization with Israel is not so easy, and the viability of peace processes in which the expectations of the Palestinians are not taken into account is impossible.

The three countries that felt the effects of the Gaza War most closely in the Middle East were Lebanon, Iraq, and Syria. This effect appeared in connection with the risk of further regionalization of the Gaza War. When we look at the extent of external support for the parties to the conflict in Gaza, the United States stands out on the Israeli side and Iran on the Hamas side. Therefore, the Gaza War had direct consequences in terms of the power struggle between the United States and Iran in the Middle East. In its struggle with the United States in the Middle East, Iran is following a long-term method that we can characterize as a “war of attrition” through attacks on US interests by non-state actors that it controls/directs.

When one of the components of the alliance system, which Iran refers to as the “axis of resistance”, is attacked, the other components can be activated immediately with the direction of Iran. In this respect, the Lebanese Hezbollah is the most prominent actor. In parallel with the beginning of the Gaza War, a conflict has started between Israel

gruplar ABD ve İsrail'e dönük saldırılarını net bir şekilde durdurdu ve ateşkesin sona ermesi ile yeniden başladı. Bu da İran'ın söz konusu aktörler üzerindeki etki kapasitesini ve İran'ın ABD'den ne yapmasını beklediğini ortaya koyan bir gösterge oldu.

Bütün bu değerlendirmelerden yola çıkarak, Gazze Savaşı'nın Orta Doğu'nun yakın ve orta vadedeki geleceğine dair, diğer sonuçların yanı sıra, üç temel etki yaratacağı söylenebilir. Birincisi, aralarında siyasi sorun olan ülkelerin ekonomik iş birliği üzerinden ilişkileri geliştirme yaklaşımının riskli olduğu ve temel sorunlara ilişkin ortak bir zemin üzerinde uzlaşmadan kalıcı istikrarın sağlanmasının zor olduğudur.

İkinci olarak, ABD'nin desteği ile İsrail'in bölgede meşruiyet kazanma, rekabet ve çatışmayı İran'a yönlendirme çabalarının boşa çıkabileceğidir. İsrail, Gazze'de "tehdidi" bertaraf ettiğini düşünürken paradoksal olarak hem Filistin içinde hem de bölgede daha fazla rakip ile mücadele etmek durumunda kalabilir. Son olarak zaten artan bir eğilim olarak Orta Doğu'da devlet dışı aktörlerin ve vekil güçler üzerinden rekabetin güçleneceği görülmektedir.

and Hezbollah, which we can still call low-intensity. If Israel continues and deepens its attacks in Gaza, it will increase the risk of the war spilling over into Lebanon. The tools that Iran can use in the region are not limited to Hezbollah. Iran has started targeting the US presence in these countries through the Shiite militia groups it directs in Iraq and Syria. This is intended to send a message to the United States that "if you continue to support Israel unconditionally and do not convince Israel to a cease-fire, the war will have direct consequences for you as well." For, during the short ceasefire signed between Israel and Hamas, the Iranian-backed groups stopped their attacks against the United States and Israel and resumed with the expiration of the ceasefire. This was an indication of Iran's capacity to influence the actors in question and what Iran expects the United States to do.

Based on all these assessments, it can be said that among other consequences, the Gaza War will have three main effects on the near and medium-term future of the Middle East. Firstly, the approach of the countries with political problems improving relations through economic cooperation is risky and it is difficult to achieve lasting stability without agreeing on a common ground on the main problems.

Secondly, with the support of the United States, Israel's efforts to gain legitimacy in the region and direct competition and conflict with Iran may come to naught. While Israel thinks that it has eliminated the "threat" in Gaza, paradoxically, it may have to fight more opponents both inside Palestine and in the region. Finally, it is already seen that competition over non-state actors and proxy forces will strengthen in the Middle East as an increasing trend.

Kitap İncelemesi

Book Review

Tünel

Tunnel

Samiye YÜKSEL

Gazeteci Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınmış olan 'Tünel', 2000-2015 yılları arasındaki Filistin ve İsrail çatışmaları ve anlaşmaları hakkında ve kamuoyunun hafızalarında yer edinmemiş daha pek çok 'gizli' bilgiyi barındırmaktadır.

Mehmet Akif, 2014 yılında gerçekleşmiş olan Koryucu Hat Operasyonu esnasında yaşanan olayları kendi deneyimleriyle okuyucuya aktarmıştır.

Birkaç ay önce Hamas'ın saldırılarıyla başlayıp günümüzde sayısı 20.000'i geçen Filistin vatandaşının öldürülmesiyle devam eden çatışmalar gündemdeki önemini korumaktadır. Mehmet Akif'in kaleme aldığı Tünel kitabı, her ne kadar güncelliğini her zaman koruyor olsa da 7 Ekim'den önce yazılıp yayımlanmıştır. Yazarın anılarından, gözlemlerinden ve bilgi aktarımından oluşan kitapta görmüş olduğumuz Gazze, ne yazık ki her zaman aynı Gazze olmuştur. Bu şehirde değişen hiçbir şey yoktur.

Ölü bedenlerin sadece birer sayıdan ibaret olduğu bu şehirde yazar, İsrail – Filistin mücadelesini anlatmak ve anlayabilmek için deyim yerindeyse başucu niteliğinde bir kitap ortaya çıkarmıştır. İsrail'in kuruluş aşamaları, Arap – İsrail savaşları, Filistin ve komşu ülkeleriyle ilişkileri, Mavi Marmara gemisi gibi konuların tümü bu kitapta mevcuttur.

Tunnel, written by journalist Mehmet Akif Ersoy, contains information about the Palestinian and Israeli conflicts, agreements between 2000 and 2015, and many other 'secret' information that are not remembered by the public.

Mehmet Akif conveyed to the reader the events that took place during the Operation Protective Edge, which took place in 2014, with his own experiences.

The conflicts, which started a few months ago with the attacks of Hamas and continued with the killing of more than 20,000 Palestinian citizens, remain important on the agenda. Although Tunnel book, written by Mehmet Akif, remains up-to-date, it was written and published before October 7. The Gaza we see in the book, which consists of the author's memories, observations and information transfer, has unfortunately always been the same Gaza. Nothing changes in this city.

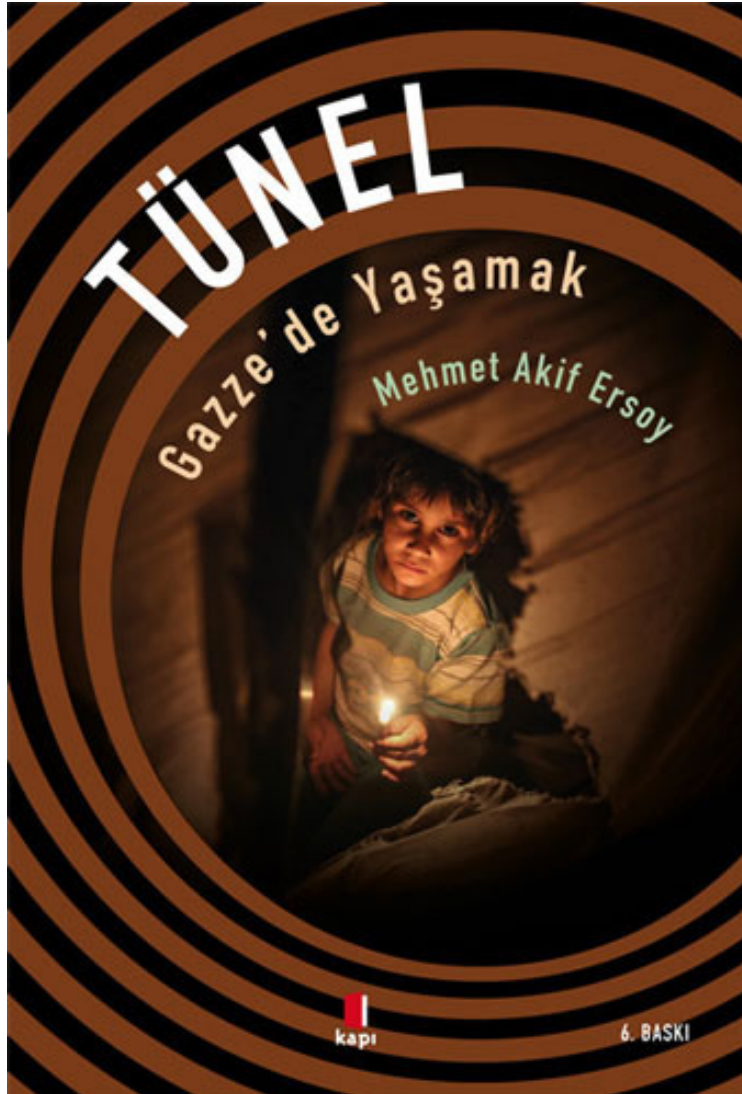
In this city where dead bodies are just numbers, the author has created a book that is a bedside guide to explain and understand the Israeli-Palestinian struggle. All topics such as Israel's liberation stages, Arab-Israeli wars, relations with Palestine and neighboring countries, and the Mavi Marmara ship are included in this book.

Mehmet Akif, ülkemizde Gazze'yi en yakından tanıyan gazetecilerden birisidir. Kendisi savaşın en sıcak dönemlerinde Gazze'de görev yapmış; şehri, halkı, çatışmayı yakından tanımıştır. İsrail'in "Gazze'yi terk edin" uyarılarına karşılık gazeteciliğine bölgede devam etmiş ve aynı zamanda kitabın da adını almış olduğu Gazze'nin kilometrelerce uzayan "tünellerinden" oğluyla geçmiştir.

Bir anı niteliğinden çok, okuyucuya bilgi aktarımının amaçlandığı bu kitabı okurken elinizde mutlaka bir kalemin bulunmasını tavsiye ediyorum. Altı çizilecek ve unutulmaması gereken oldukça fazla detay var. Keyifli okumalar dilerim.

Mehmet Akif is one of the journalists who knows Gaza most closely in our country. He served in Gaza during the hottest periods of the war. He got to know the city, the people and the conflict closely. In response to Israel's warnings to "leave Gaza", he continued his journalism in the region and also went through the kilometers-long "tunnels" of Gaza, from which the book was named, with his son.

I recommend that you have a pen in your hand while reading this book, which aims to convey information to the reader rather than being a memoir. There are many details that should be underlined and not forgotten. I wish you pleasant reading.

Terimler Sözlüğü

IR Glossary

Nefs-i Müdafaa

Self Defense

Can ERGİN

Nefs-i müdafaa kavramı, bir devletin veya bireyin kendisini savunma hakkını ifade eden bir [ilkedir](#). Bu kavram genellikle uluslararası hukuk bağlamında kullanılır ve bir devletin meşru savunma hakkını temsil eder. Nefs-i müdafaa, bir devletin veya bireyin üzerine yönelen saldırılara karşı kendisini koruma hakkını tanıır. Bu hak, haklı bir tehdit altında olan tarafın, kendisini savunmak amacıyla gerekli ve orantılı güç kullanmasına izin [verir](#).

Nefs-i müdafaa ilkesi, devletlerin egemenlik haklarını ve ulusal güvenliklerini koruma amacını taşır. Bir devlet, kendi sınırları içinde veya dışında gerçekleşen saldırılara karşı kendisini savunma hakkına sahiptir. Bu savunma, ulusal bağımsızlık ve egemenliği sürdürme amacını [güder](#).

Nefs-i müdafaya dair her olayın biricikliği ve sınırlarının kesin olarak belirtilememesi bu konuda hukuk ve uluslararası ilişkileri tartışmada bırakmaktadır. Uluslararası ilişkiler bakış açısından bir diğer problem hükümlerin şeffaflığıdır. Devletlerin karar mekanizmasındaki, yakın ilişkide bulunan diğer ülkeleri masum gösterme eğilimi, insanın en basit ihtiyaçları kadar gözler [önündedir](#).

Nefs-i müdafaa; otorite ve bağımsızlığı korumaya odaklı, sert bir silahtır. Bir devlet, kendi sınırları içindeki güvenliğini sağlamak ve ulusal çıkarları-

The concept of self-defense is a [principle](#) expressing the right of a state or individual to defend itself. This concept is often used in the context of international law and represents a state's right to legitimate defense. Self-defense recognizes the right of a state or individual to protect themselves against attacks directed at them. This right [allows](#) the party under a justified threat to use necessary and proportionate force in its defense.

The principle of self-defense aims to protect the sovereign rights and national security of states. A state has the right to defend itself against attacks within or outside its borders. This defense [aims](#) to maintain national independence and sovereignty.

The uniqueness of each self-defense incident and the inability to clearly define its boundaries leave law and international relations in debate on this issue. Another problem from an international relations perspective is the transparency of provisions. The tendency of those in the decision-making mechanism of states to portray other countries with which they have close relations as innocent is as obvious as the simplest needs of [man](#).

Self-defense is a harsh weapon that focuses on maintaining authority and independence. A state can act based on the principle of self-defense to ensure its security within its borders and protect its national interests. This is an important element

nı korumak adına nefsi müdafaa ilkesine dayanarak hareket edebilir. Bu, devletin egemenliğini ve bağımsızlığını sürdürebilmesi için önemli bir unsurdur. Tüm bunlara rağmen konunun bu kadar beşeri oluşu, devletleri insana inmeye zorlar. Bu noktada karar alıcılar, insana uygun bir politika uygulamalıdır.

for the state to maintain its sovereignty and independence. Despite all this, the fact that the issue is so humane forces states to focus on people. At this point, decision makers should implement a humane policy.

Countries in the World

Bir İçten Bir Dıştan

One Step In One Step Out

Senanur AYYILDIZ - Hasret KUL

1 Kasım 2023 - Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Özbekistan Ulaştırma Bakanı Ilhom Makhkamov ile görüştü, ardından Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti adına verilen Gala Yemeğine katıldı.

2 Kasım 2023 - Gazze ile Mısır arasındaki Refah Sınır Kapısı sınırlı tahliye için açıldı.

3 Kasım 2023 - TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda, Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi görüşüldü.

4 Kasım 2023 - Blinken, Gazzeli sivillere yardım ulaştırmaya yönelik mücadelede "duraklama" çağrısında bulundu.

5 Kasım 2023 - Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, TRT World Citizen Humanitarian Film Festivali Ödül Töreni'ne katıldı.

6 Kasım 2023 - Lübnan sınırında şiddet alevlenirken İsrail Gazze'ye büyük saldırılar düzenledi.

7 Kasım 2023 - 66 ilde gerçekleştirilen mercem operasyonları kapsamında 629 silah ve 715 gözaltı gerçekleştirildi.

November 1, 2023 - Minister of Transport and Infrastructure Abdulkadir Uraloğlu met with Uzbekistan Minister of Transport Ilhom Makhkamov, then attended the Gala Dinner held on behalf of the Government of the Republic of Uzbekistan.

November 2, 2023 - The Rafah Border between Gaza and Egypt opened for limited evacuation.

November 3, 2023 - The 2024 budget of the Ministry of Youth and Sports was discussed in the Grand National Assembly of Turkey Planning and Budget Commission.

November 4, 2023 - Blinken calls for a "pause" in the fight to deliver aid to Gazan civilians.

November 5, 2023 - Presidential Communications Director Fahrettin Altun attended the TRT World Citizen Humanitarian Film Festival Award Ceremony.

November 6, 2023 - As violence flares up on the Lebanese border, Israel launches major attacks on Gaza.

November 7, 2023 - 629 Weapons and 715 Detentions were carried out within the scope of Lens Operations Carried Out in 66 Provinces.

8 Kasım 2023 – Metropolitan Polis Teşkilatı (Met) polis şefi, Londra'da Filistin yanlısı Ateşkes Günü yürüyüşünün yasaklanması yönündeki çağrılara karşı çıktı

9 Kasım 2023 - TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Filistin Ulusal Konseyi Başkanı Ruhi Fettuh ve beraberindeki heyetle bir araya geldi.

10 Kasım 2023 - Rishi Sunak, Met eleştirisi nedeniyle İçişleri Bakanı Suella Braverman'ı görevden alma baskısı altında kaldı.

11 Kasım 2023 - Çocuklar için deprem simülasyonu tırı hazırlandı.

12 Kasım 2023 - Londra'da binlerce kişi Gazze için yürüdü.

13 Kasım 2023 - Milli değerlere yapılan saldırılar kapsamında bazı sosyal medya hesaplarına inceleme başlatıldı.

14 Kasım 2023 – Çin ve Pakistan donanmaları Umman Denizi'nde tatbikat başlattı.

15 Kasım 2023 - Türkiye'den Gazze'ye yardım eli uzatmak amacıyla Bestekar Yardım Gemisi Mısır'a ulaştı.

16 Kasım 2023- Hollandalı bir şirket, 1980'lerde Saddam Hüseyin yönetimine kimyasal madde satması sebebiyle saldırıdan yaralanan 5 İranlıya tazminat ödedi.

17 Kasım 2023- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Almanya Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier ile Berlin'de görüşme gerçekleştirdi.

18 Kasım 2023- İsrail Gazze'de bulunan Al-Fakhoora okuluna saldırı gerçekleştirdi.

November 8, 2023 - Metropolitan Police Department (Met) police chief rejected calls to ban pro-Palestinian Armistice Day march in London

November 9, 2023 - Speaker of the Grand National Assembly of Turkey Numan Kurtulmuş met with the President of the Palestinian National Council Ruhi Fettuh and his accompanying delegation.

November 10, 2023 - Rishi Sunak comes under pressure to sack Home Secretary Suella Braverman over Met criticism.

November 11, 2023 - An earthquake simulation truck was prepared for children.

November 12, 2023 - Thousands of people marched for Gaza in London.

November 13, 2023 - An investigation was launched into some social media accounts within the scope of attacks on national values.

November 14, 2023 - Chinese and Pakistani navies started exercises in the Arabian Sea.

November 15, 2023 - Bestekar Aid Ship arrived in Egypt to lend a helping hand to Gaza from Turkey.

November 16, 2023- A Dutch company paid compensation to 5 Iranians injured in the attack due to the sale of chemicals to the Saddam Hussein administration in the 1980s.

November 17, 2023- President Recep Tayyip Erdoğan met with German President Frank-Walter Steinmeier in Berlin.

November 18, 2023- Israel attacked the Al-Fakhoora school in Gaza.

19 Kasım 2023- Türk Dışişleri Bakanlığı İsrail'in Gazze'deki okula yaptığı saldırıyı kınadı.

20 Kasım 2023- Uluslararası Mülteci Hakları Derneği 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü sebebiyle 17 farklı sivil toplum kuruluşuyla birlikte basın açıklaması gerçekleştirdi.

21 Kasım 2023- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cezayir Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun ile basın toplantısı gerçekleştirdi.

22 Kasım 2023- Katolik Kilisesi lideri Papa Francesco, yakınları kaçırılan İsraililer ve Gazze'li Filistinlilerle Vatikan'da görüştü.

23 Kasım 2023- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kendisine güven mektubu takdim edecek Kamboçya Büyükelçisi Chea Sok ve Tanzanya Büyükelçisi Iddi Seif Bakari'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde ayrı ayrı ağırladı.

24 Kasım 2023- Fransa takımı olan Nice'te forma giyen Cezayirli futbolcu Youcef Atal, sosyal medyada Filistin'e destek veren paylaşımları sebebiyle gözaltına alındı.

25 Kasım 2023- CHP Genel Başkanı Özgür Özel, Bosna Hersek Devlet Günü kutlamalarına katıldı.

26 Kasım 2023- İsrail ile Hamas arasındaki anlaşma kapsamındaki ikinci esir takasında, Hamas 17, Filistin ise 39 rehineyi serbest bıraktı.

27 Kasım 2023- İsrail ile Hamas arasındaki esir takası sırasında Tayland vatandaşı rehinelere serbest bırakılmasında, MİT Başkanı İbrahim Kalın'ın girişimlerinin etkili olduğu öğrenildi.

November 19, 2023- Turkish Ministry of Foreign Affairs condemned Israel's attack on the school in Gaza.

November 20, 2023- International Refugee Rights Association made a press statement together with 17 different non-governmental organizations on 20 November World Children's Rights Day.

November 21, 2023- President Recep Tayyip Erdoğan had a press meeting with the President of Algeria, Abdülmecid Tebbun.

November 22, 2023- Head of the Catholic Church Pope Francesco, had a meeting in Vatican with Israeli and Gazzan Palestinians whose relatives were abducted.

November 23, 2023- President Recep Tayyip Erdoğan hosted Cambodian Ambassador Chea Sok and Tanzanian Ambassador Iddi Seif Bakari, who will present him with a letter of credence, separately at the Presidential Complex.

November 24, 2023- Algerian football player Youcef Atal, who plays for Nice, the French team, was detained due to his posts supporting Palestine on social media.

November 25, 2023- CHP Chairman Özgür Özel attended the Bosnia and Herzegovina Statehood Day celebrations.

November 26, 2023- In the second prisoner exchange within the scope of the agreement between Israel and Hamas, Hamas released 17 hostages and Palestine released 39 hostages.

November 27, 2023- It was learned that the initiatives of MİT President İbrahim Kalın were effective in the release of Thai citizen hostages during

28 Kasım 2023- Kuzey Kore'de dört yılda bir yapılan yerel seçimde, il ve belediye meclislerinde muhalif adaylara yüzde 1'den az oy verildi.

29 Kasım 2023- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Vietnam Başbakanı Pham Minh Chinh ile görüşme gerçekleştirdi.

30 Kasım 2023- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı'nın (COP28) ilk günü gerçekleştirildi.

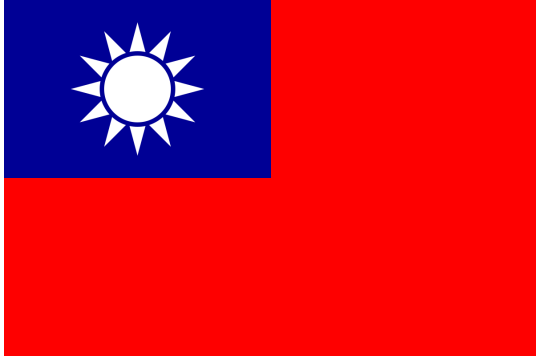
the prisoner exchange between Israel and Hamas.

November 28, 2023- In local elections held every four years in North Korea, less than 1 percent of the votes were given to opposition candidates in provincial and municipal councils.

November 29, 2023- Speaker of the Grand National Assembly of Turkey Numan Kurtulmuş held a meeting with Vietnamese Prime Minister Pham Minh Chinh.

November 30, 2023- The first day of the 28th Conference of the Parties (COP28) to the United Nations Framework Convention on Climate Change was held.

Seçimler Current Elections

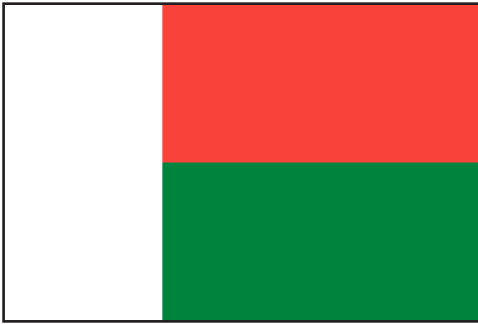

Tayvan' da Başkanlık seçimleri (13 Ocak 2024)
Presidential elections in Taiwan (January 13, 2024)

Finlandiya' da Başkanlık seçimleri (28 Ocak 2024)
Presidential elections in the Finland (January 28, 2024)

Geçtiğimiz Ayın Seçim Sonuçları Last Month's Election Results

Madagaskar'da yapılan Başkanlık seçimini oyların yüzde 58.9'unu alarak Andry Rajoelina kazandı.
Andry Rajoelina won the Presidential election in Madagascar with 58.9 percent of the votes.

Marshall Adaları'nda gerçekleşen referandumda Seçim İdaresi tarafından yayımlanan 20 Kasım genel seçimleri sonucunda parlamentodaki 33 sandalyenin yüzde 40'ı el değiştirdi.

As a result of the November 20 general elections published by the Election Administration in the referendum held in the Marshall Islands, 40 percent of the 33 seats in the parliament changed hands.

